

PEDAGÓGIAI PROGRAM

BZSH Dávid Király Kollégium

Budapest, 1143 Tábornok utca 24.

Tartalomjegyzék

1. A kollégium küldetés nyilatkozata	3
2. A kollégium jövőképe	3
3. A kollégium működése	4
3.1. Az intézmény működésének jogi keretei	4
3.2. Tárgyi-dologi feltételek	5
3.3. Személyi feltételek	6
3.4. A kollégiumi tanulók	7
3.5. A kollégium kapcsolatrendszere	7
3.6. Az intézmény gazdálkodásának jellemzői	8
4. A kollégiumi tevékenység szerkezete.....	9
4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	9
4.2. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban	9
4.3. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások	9
4.4. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások	10
4.5. Pedagógiai felügyelet.....	11
4.6. A kollégiumi nevelés eredményessége.....	12
5. A kollégiumi nevelés programja	13
6. A BZSH Dávid Király Kollégium helyi tanterve	16
6.1. Témakörök	16
6.2. A kötelező foglalkozások fajtái és időkerete.....	17
6.3. A témakörök szerinti foglalkozási tervek	20
7. Ünnepek, megemlékezések rendje, kollégiumi hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok	37
8. Záradék.....	39

1. A kollégium küldetés nyilatkozata

A kollégium a Budapesti Zsidó Hitközség által fenntartott sajátos, önálló arculatú intézménye. Közel 70 középiskolás (fiú, lány) tanuló számára biztosítja a továbbtanulás feltételrendszerét. Valódi értékeket közvetít és korszerű szolgáltatást nyújt.

A BZSH Dávid Király Kollégium missziója, hogy a diák megismerkedjen azokkal a társadalmi rétegekkel és problémákkal, akik iskolázottság, vallás, származás vagy bármi egyéb okból kifolyólag a többségi társadalomból valamilyen szinten kívül állnak. Célunk, hogy nyitott, európai gondolkodású diákot neveljünk, aki érti a kritikus gondolkodás alapjait és gyakorlatát, megtanul önállóan dolgozni és gondolkozni, emellett érzékenyen áll hozzá a társadalmi problémákhoz.

Az intézmény integrálja a múlt megőrzendő értékeit és a mai gyorsan fejlődő világban élő ifjúság szükségleteit, igényeit. A Pedagógiai program összhangban van a Köznevelési Törvénnyel, Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjával és a négy budapesti zsidó iskola (BZSH Külkereskedelmi Technikum, BZSH Scheiber Sándor Gimnázium és Általános Iskola, Lauder Javne Községi Iskola) pedagógiai programjával.

Célja, hogy az intézmény, mint élettér, a tanulók cselekvő részvételével biztosítsa azok testi, lelki, szellemi és szociális fejlődését. A kollégium alapvető feladata, hogy a diákok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodás, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

2. A kollégium jövőképe

Biztonságos, nyugodt, derűs légkörű otthont kíván teremteni, amelyben a kollégisták sokoldalú személyiségének kibontakoztatása biztosított:

- a rend és a fegyelem
- az egyértelmű szabályok, amelyek irányítják a kollégium életét (rugalmasan igazodnak a tanulói összetétel változásaihoz)
- az intézmény világos célokkal és tervekkel rendelkezik
- alkotó közösségi élet folyik
- a pedagógusok elkötelezett hívei a nevelésnek
- a nevelőtestület jól együttműködő csapat
- az intézményben a jó tanulási feltételek és a tehetség kibontakoztatásához szükséges feltételek adottak
- gazdag szabadidős programkínálatot biztosít

A kapcsolódó iskolákkal egyenrangú, partneri viszony kialakítására törekszik, melyben a közös célok határozzák meg az együttműködést.

3. A kollégium működése

3.1. Az intézmény működésének jogi keretei

A BZSH Dávid Király Kollégium működését meghatározó legfontosabb jogszabályok a következők:

- Magyarország Alaptörvénye, valamint az emberi jogokról, a gyermekjogokról, az esélyegyenlőségről szóló magyar és nemzetközi dokumentumok
- 2011. évi CXCV törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban Nkt.)
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- 59/2013. (VIII.9) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- 326/2013. (VIII.30) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- A BZSH Dávid Király Kollégium szakmai alapidokumentuma, szervezeti és működési szabályzata (SZMSZ)

3.2. Tárgyi-dologi feltételek

Alapelv, hogy a kollégium belső és külső környezetét úgy kell kialakítani, hogy segítse a nevelési célok elérését. Szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, valamint feleljen meg az otthonosság általános kritériumainak. Tárgyi felszereltségének kialakításánál biztosítani kell a nyugodt tanulás feltételeit. Legyen lehetőségük a tanulóknak az önálló ismeretszerzésre, kulturális tevékenységre az intézményen belül (könyvtár, klubszoba). Ki kell alakítani a megfelelően felszerelt helyiségeket a szakkörök működéséhez, a sport-és egyéb szabadidős tevékenységek lebonyolításához. Biztosított legyen a tanulók számára a visszavonulás, a nyugodt pihenés, kikapcsolódás lehetősége.

A kollégium Budapesten, a Tábornok utca 24. szám alatt található. Az épületben a kollégium három szintet foglal el. A szobákban 2, 3 vagy 4 diák elhelyezésére van lehetőség. A hálósobákban tanulóasztalok, ágy fölötti lámpák egészítik ki a berendezést azért, hogy a diákok este is tanulhassanak, olvashassanak. A második emeleten tanulószoba található, ahol a Scheiber Iskola tanárai hétköznapi délutánonként korrepetálást is tartanak.

Az első emeleten a szobák saját mosdóhelyiséggel rendelkeznek. A második és harmadik emeleten két mosdóhelyiség van, amelyeket átlagosan 16-16 diák használ. Szintenként egy-egy közös helyiségben lehetőség nyílik olvasásra, tévénézésre, közös programokra. Szintenként egy teakonyha található. A második emeleten található igazgatói irodában zajlik az ügyintézés.

A sürgős elkülönítést igénylő megbetegedés esetén betegszoba áll rendelkezésre. Betegség esetén az orvosi ellátás a házirendben leírt rendelőben biztosított, innen hívható orvos. A beteg diák szüleit értesítjük, és általában a beteg diák elhagyja a kollégiumot, hazautazik.

A bútorzat a mai igényeknek megfelelő, állaguk jó. A nevelők részére mindkét szinten egy-egy nevelői szoba áll rendelkezésre (egyben az éjszakai ügyeletes szálláshelye). Könyvtárunk a fenntartó székhelyén biztosított, ahol megtalálhatóak a kötelező olvasmányok, a zsidó hagyomány és kultúra különböző szegmenseit bemutató könyvek.

Hétfőgőken és ünnepnapokon a gyerekek a családokhoz hazautaznak, de igény esetén a kollégiumban is maradhatnak. Ebben az esetben ügyeletes nevelő vigyáz rájuk.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. EMMI rendelet szerinti kötelezőeszközök és felszerelések beszerzéséről a

fenntartó gondoskodik. A kollégiumi nevelő oktató munkához szükséges eszközök különböző minőségben, biztosítottak. Az eszközök és felszerelések használatát a házirend szabályozza.

3.3. Személyi feltételek

A kollégium önálló gazdálkodású intézmény. Így a kollégium nevelő-oktató munkáját is, mint gazdálkodását, ügyvitelét a közös igazgatású Intézményvezetése az alapító okiratuknak megfelelően irányítja.

A kollégium dolgozói struktúrája az alábbiak szerint épül föl:

- BZSH Dávid Király Kollégium igazgatója,
- BZSH Dávid Király Kollégium igazgatóhelyettese,
- nevelőtanárok,
- kollégiumi titkár,
- rendszergazda,
- könyvtáros,
- portás,
- gondnok,
- takarító, konyhai kisegítő.

A kollégium igazgatását BZSH Dávid Király Kollégium igazgatója látja el, aki munkáltatója a kollégium nevelőtanárainak. Feladatait, hatáskörét a munkaköri leírás és az érvényes jogszabályok határozzák meg. A nevelőtestületet a nevelőtanárok alkotják. Létszámuk meghatározása a törvényi előírásoknak és a kollégium munkarendjének figyelembe vételével történik.

A nevelőtanárok munkáltatója a BZSH Dávid Király Kollégium igazgatója, munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak szerint, a kollégium igazgatójának irányításával végzik.

A nevelőtanárok beosztása:

- 15-21 óráig egy nevelőtanár, valamint a korrepetálást, fejlesztést végző szaktanárok,
- 21-08 óráig a 1 nevelőtanár.

A nevelőtanárok feladatköre: az ügyeletes nevelő felel a házirend betartásáért, felügyeli a tanulást és a szabadidő hasznos eltöltését.

Az éjszakai nevelőtanár ellenőrzi a lefekvést, ügyel az éjszakai pihenésre, ébreszti és reggelizteti, majd elindítja a diákokat iskolába.

A nevelőtanárjogköre: a fegyelmezetlen diákokat felelősségre vonja, a jókat dicséri, jutalmazza, engedélyt ad eltávozásra.

A nevelőtanárok munkáját segítő dolgozók:

A diákok szociális ellátásához szükséges tárgyi feltételeket a műszaki munkatársak biztosítják. Ide tartozik a kollégiumi titkár, a könyvtáros, a rendszergazda, a portás, a gondnok és a takarító (konyhai kisegítő). Irányításukat az igazgató végzi. Képesítésük munkakörüknek megfelelő.

3.4.A kollégiumi tanulók

A kollégiumban a csoportok kialakításának szempontjai elsősorban életkoruknak, illetve középiskolai osztályuknak megfelelően történik. A felnőttképzésben résztvevők külön csoportot alkotnak, a munka világára való felkészülés jelentősége és feladatai miatt. A kollégistáknak joguk van ahhoz, hogy a nevelés és az oktatássorán alapos és jó nevelést kapjanak, megismerjék az erkölcsi értékeket, és azokkal a gyakorlatban azonosuljanak, ugyanakkor kötelességük:

- a rendszeres iskolalátogatás,-a szorgalmas tanulás, a megbízható pontosság,
- felelősségtudat a közös munkában,
- a tiszteletteljes magatartás embertársaikkal szemben,
- a készséges együttműködés a kollégiumi élet értékelésében,
- a kollégium épületének, felszerelésének és tisztaságának megóvása,
- az anyagi javak megbecsülése,
- a rendes és gondozott megjelenés a kollégiumban, iskolában és az iskolán kívül,
- a fegyelmezett részvétel, alkalomhoz illő öltözet az ünnepségeken és ünnepeken.

A tanulók jogai és kötelességei részletezve megtalálhatóak az intézmény SZMSZ-ében.

3.5. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium a neveléstudományok eredményeit, a pedagógiai gyakorlat tapasztalatait felhasználva folyamatosan megújul figyelembe véve a kollégiumi alapprogram előírásait.

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, egyéb törvényes képviselőkkel, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, a gyermekjóléti szolgálattal, indokolt esetben a

települések önkormányzataival az intézményvezető vagy megbízottak útján. Kapcsolatainkat a nyitottság és kezdeményező készség jellemzi.

- A kollégium rendszeres kapcsolatot tart a diákok iskoláival, konzultál az osztályfőnökökkel és a szaktanárokkal. Rendkívüli esetekben kölcsönösen értesítik egymást. Speciális esetekben egyéni programot és bánásmódot dolgoznak ki a diák fejlődése érdekében.
- Az intézmény kapcsolatot tart fenn a tanulói érdekében az iskola egészségügyi ellátását biztosító egészségügyi szolgáltatóval, a városi háziorvosi szolgálattal.
- A szülőkkel személyesen, levél és telefon útján tartjuk a kapcsolatot. Ez utóbbi akkor szükséges, ha valami rendkívüli történt.
- Problémás gyerekek esetén, szükség szerint, kapcsolatot tartunk az illetékes hatóságokkal.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a Bálint Ház rendezvényeit, diákjainak részvételét biztosítja.

A kollégium rendszeres kapcsolatot tart:

- különböző országos, megyei és városi szakmai szervezetekkel
- a Fenntartóval
- a kollégisták szüleivel
- a kollégisták iskoláival
- más kollégiumokkal
- pedagógiai szakmai szolgáltatások ellátására létrehozott intézményekkel
- családsegítőszolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal
- egészségügyi szolgáltatóval
- közművelődési intézményekkel
- civil szervezetekkel
- egyházakkal

3.6. Az intézmény gazdálkodásának jellemzői

Az alaptevékenység ellátásához szükséges pénzeszközök biztosításáról a fenntartó gondoskodik a belső szabályzatai szerint. A saját bevétel növelése érdekében a szabad kapacitás terhére szálláshelyet nyújtunk egyének és csoportok számára. Ezen tevékenységünk a

dolgozókra többletfeladatokat ró, melyet túlmunkában látnak el. A szabad kapacitás ideje a hétvége és a szünetek időpontjára esik. Ezen tevékenységek ellátásába a kollégiumi titkár, a portások és a takarítók is bekapcsolódnak

4. A kollégiumi tevékenység szerkezete

Kollégiumunk–igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire –a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket –annak céljától, jellegétől függően –kollégiumi programok, csoportos és egyénifoglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítésfontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulókegyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

4.2. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban

Tanulást segítő foglalkozások:

- rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása,
- a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
- tematikus csoportfoglalkozás.

4.3. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások

Csoportvezetői foglalkozások:

- közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára: a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- tematikus csoportfoglalkozások: az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

- a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére.

4.4. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

A BZSH fenntartása alatt működő kollégium fontos hangsúlyt fektet a judaisztika és a héber nyelvoktatásra is. A diák az első félévben megismerkedik a zsidóság alapjaival és gyökereivel, a zsidó naptárral és az ünnepekkel. Az első félév folyamán idegenvezetést kap a Dohány utcai- és a Kazinczy utcai zsinagógában, ahol betekintést nyer a neológ és az ortodox irányzat építészetébe és vallási különbségeibe is. A tematika szerint a második félévben a zsidó életút főbb állomásairól kap áttekintést a születéstől a halálig, ezután pedig megismerkedik a zsidó hitközségek felépítésével, munkájával is. A harmadik félévben a Tanach (Zsidó Biblia) áll a fókuszában, míg a negyedik, utolsó félév a magyar zsidó történelmet mutatja be.

A zsinagógalátogatásokon kívül a diákot elkalauzoljuk a régi pesti zsidónegyedbe, ahol többek között látogatást tesz a felújított Rumbach Sebestyén utcai zsinagógában, ezen kívül a városfejlődés érdekes kérdéseiről és a magyar zsidó történelemről is tanul.

A diák megismerkedik a kóserség fontos szabályaival is, hisz a kóser étkeztetéséről a BZSH-kóser konyha gondoskodik.

A további kollégiumi programok között olyan társadalmilag érzékeny témákat dolgozunk fel, mint:

- Holokauszt oktatás és emlékezet
- Hajléktalanhelyzet, lakhatási szegénység
- Romaintegráció, szegregált oktatás

- Menekültkérdés
- Esélyegyenlőség
- Nemi egyenlőség

A fenti témákhoz, programokhoz egyrészt a témában jártas szervezetekkel és szakemberekkel közös előadásokkal és beszélgetésekkel várjuk a diákokat. Másrészt önkénteskedésen keresztül közelebb kerül a fent említett problémák valós helyzetével kapcsolatban, így minden témához legalább egy önkéntes napot beleépítünk Pedagógiai Programunkba.

A BZSH Dávid Király Kollégium alapelve, hogy csak úgy tud komplexebb képet kapni a diák a társadalmi problémákról, ha gyakorlatban is látja a problémát – így tapasztalatot is szerez a felmerülő problémákkal kapcsolatban.

Ezekén kívül fontosnak tartjuk, hogy diák projektalapú programokkal is foglalkozzon.

A projektmódszer segíti a diák önálló- és csoportmunkáját, kutatási, értelmezési, szellemi és érzelmi készségeit. Így a számára létrehozott programok mellett olyan projekteken dolgozhat, amelyben szakmai segítséget nyújtunk számukra.

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezettfoglalkozások:

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó, szakkörök, szakmai, művészetfoglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek.

4.5. Pedagógiai felügyelet

A kollégium –szervezeti egységként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) –gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, és a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartatását, különös tekintettel az együttélésinormák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmiszabályok teljesítése céljából. A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között –dokumentált –információcserére kell sort keríteni.

A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

4.6. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium –a szülővel és az iskolával együttműködve –hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában. A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;

- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel; –tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és tovább építésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

5. A kollégiumi nevelés programja

A nevelés és a szocializáció az egész társadalom feladata, azonban kiemelt szerepe és legnagyobb hatása ezekre a folyamatokra a családnak van. A kollégium heti öt napon keresztül igyekszik a család funkcióit pótolni. Ennek során a tanuló teljes személyiségében gyarapodik, egyéniségébe beépül a kollégiumban tapasztalt és megélt élmények sora. A nevelő magatartása, erkölcsisége, következetessége minta a diák előtt, ami felelősséggel jár. A kollégista diák és nevelő kapcsolatának alapvető eleme a bizalom és a segítőkészség. Természetesen ez a fajta közvetlen viszony nem jelentheti azt, hogy a gondjainkra bízott diák irányítás és pedagógiai hatás nélkül marad, tetteit nem korlátozza senki. A napi- és a házirend betartása a stabil szokásrendszer kialakításának alapja.

Az iskolai tárgyak (magyar, angol, történelem, kémia, biológia) elmélyültebb megismeréséhez nyújtunk tanári segítséget. Segítséget nyújtunk a szaktárgyi versenyekre és a felvételi-re készülőknek. Az idegen nyelv tanulására is lehetőséget biztosítunk (angol, olasz). A kollégiumban csak korlátozott lehetőség van a sportolásra, ezért a diákok eljárhatnak délutánonként különböző sportfoglalkozásokra.

A tanulási nehézséggel küzdő diákok felzárkóztatása

- A kollégiumba érkező diákok tudása rendkívül különböző. Természetesen a diákok tanulmányi eredményeit folyamatosan figyelemmel kísérjük, szükség esetén közbe lépünk.
- A gyermekek lelki problémáinak kezelésében szakember segíti a nevelőket heti egy alkalommal, 2 órában.

A személyiségfejlesztéshez köthető feladatok:

- Alapvető magatartási szabályok megbeszélése, betartása.
- Csoportszellem kialakítása.
- Felelősségtudat, felelősségvállalás tudatosítása, fejlesztése.

Szabadidő hasznos és tartalmas eltöltése:

A diákok étrendje, tanulása, szabadidő-szervezésének elvei

- A diákok szabadidővel 18:30-tól 21:00-ig rendelkeznek.
- Törekedni kell az aktív pihenés, a rekreációs lehetőségek biztosítására.

Együttműködés a családdal

A kollégium nem csorbíthatja a szülők jogait, s nem vállalhatja át kötelességeit. Köteles azonban felismerni a családi nevelés hiányosságait, s elő kell segítenie az azokból eredő magatartásbeli, szocializációs hátrányok felszámolását. Halasztást nem tűrő esetben a szülővel fel kell venni a kapcsolatot, s a problémát a szülő bevonásával kell megoldani.

Önállóság és közös munka a tanulásban

Ez a legfontosabb pedagógiai feladat a kollégiumban. A kollégiumba bekerült diákok különböző alapismeretekkel rendelkeznek, hiszen az iskolák változó színvonalon oktatnak. Tehát tanulói időben a tanulást differenciáltan kell megszervezni. Aki képes önállóan készülni, s ezt tanulmányi eredménye alátámasztja, szobájában tanulhat. Az egyéni tanulás és a közös tanulás során is biztosítani kell a nyugodt körülményeket. A tanulásra a nevelőnek és a diáknak is rá kell hangolódnia. A kollégiumban a tanulási idő kb. 2,5 óra, ám a különböző képességű diákoknak más-más idő szükséges a tananyag elsajátításához. A nyugodt tanulói idő biztosításának célja a nehézségekkel küzdő tanulók rendszeres korrepetálásban részesítése. Az ideális természetesen az lenne, ha minden diák önállóan tudna felkészülni a tanórákra. Törekedni kell az állandó tanulás képességének kifejlesztésére, a diákok tanulási kedvének megőrzésére, nyitottságának kibontakoztatására. Ennek érdekében a tanulás elsősorban az önálló és társas cselekvésekben szerzett közvetlen tapasztalatokra épüljön. Természetesen a fokozatosság elvét itt is szem előtt kell tartani az életkor és az egyéni fejlettség függvényében.

Kötött és kötetlen tevékenységek

Kötött tevékenységek: tanulás, korrepetálás, fejlesztés. Kötetlen tevékenységek: kimenő, tévzés, internetezés, szobai játékok.

Egyéni bánásmód, esélybeli különbségek kiegyenlítése

A kollégiumba érkeződiákok különböző társadalmi háttérűek, ezért tárgyi tudásuk, szocializációs szintjük és értékorientációjuk is más és más. Feladata, hogy az iskola és az élet igényeinek megfelelően egyéni és differenciált bánásmóddal biztosítsuk az esélyegyenlőséget úgy, hogy figyelembe vesszük a tanuló adottságait. Fontos a személyes példamutatás a tolerancia, a másság elfogadásának képességfejlesztése terén.

Társadalmi életre való felkészítés

Az egyén személyiségére nagy hatással vannak a társak, értékrendjük, viselkedésük. Itt fontos szerepet kap a diákönkormányzat, amelynek létszáma 3 fő (vezető, 1 lány és egy fiú tag).

Én-tudat és tolerancia

Nevelőmunkánk során hangsúlyos a zsidóságtudat kialakítása, nemzeti és kulturális értékek megismerése, megbecsülése. Ezért szükséges a különböző ünnepek megtartása, a hagyományok ápolása.

Erkölcsei nevelés

Ennek legfontosabb eleme a példaadás. A kollégium dolgozói példát mutatnak, viselkedési mintát adnak. A pedagógusok magatartása tükrözzé és mintázza azt a közös értékrendet, amire nevelni szeretnénk őket. A pedagógusok felelőssége az is, hogy merre irányítják a tanulók figyelmét. Így fel kell hívni a figyelmet egyetemes emberi értékekre, az emberek közötti egyenlőségre, a közösségi értékekre.

Egészséges életvitelre nevelés

Az egészség a testi, lelki és szociális harmónia állapota. Tanulóinknál tudatosítani kell, hogy az egészség érték. A megfelelő szellemi teljesítmény eléréséhez feltétlenül szükség van a helyes táplálkozás, a rendszeres testmozgás életmódszerű elfogadására. A káros szenvedélyek negatív hatását kötelező foglalkozás keretében ismertetjük meg diákjainkkal.

Esztétikai nevelés

E nevelési terület művelése a mindennapok része. Ennek feltételeit a kollégium biztosítja. A tanulók ötleteinek felhasználásával a kollégiumot még otthonosabbá, esztétikusabbá lehet formálni. A helyiségek dekorálása diákok feladata. Mindemellett fontos az állagmegőrzés is.

A kollégiumi környezet megóvása, karbantartás

A diákokkal be kell láttatni, hogy az igényes környezet a jobb teljesítmény fontosfeltétele. A szándékos rongálás okozta kár költségeit az elkövető diáknak, illetve szüleinek kell fedezniük.

Gyermek-és ifjúságvédelmi munka

Diákjaink között mindig akad hátrányos helyzetű fiatal. Ezen diákokra különösen oda kell figyelniük a nevelőknek. Ide sorolandók a szociálisan inadaptált és a deviancia jegyeit magukon viselő diákok is. A veszélyeztetettség külső, közvetett formái lehetnek:

- szabados életforma, csavargás,
- kirívó öltözködés,
- káros szenvedélyek, függőség. Szükség esetén föl vesszük a kapcsolatot az illetékes hatóságokkal.

6. A BZSH Dávid Király Kollégium helyi tanterve

Tantervi keretek: Az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet 2. § 9. pontjában meghatározott tematikus csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám:

6.1. Témakörök

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

TÉMAKÖR	5-8. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
Σ	22	22	22	22	20	20

6.2. A kötelező foglalkozások fajtái és időkerete

A kollégium által kötelezően biztosított foglalkozások időkeretét a közoktatási törvény 53. § (7) bekezdése kollégiumi csoportonként (legalább) heti 24 órában szabja meg. Kollégiumunkban a kötelezően biztosított foglalkozások fajtáját és időkeretét a tanulói részvétel szempontjából a következő táblázat mutatja.

A kollégium által szervezett foglalkozás fajtái		A tanulói részvétel szempontjából a foglalkozások heti időkerete			
		kötelező	kötelezően választandó	szabadon választható	összesen
Felkészítő foglalkozás	a) iskolai felkészülést biztosító tanórai b) differenciált fejlesztő c) felzárkóztató d) ismeretbővítő szakkör	13óra	-	tanuló egyéni érdeklődésétől függően	13óra
Fejlesztő foglalkozások	a) csoportvezetői: - közösségi - tematikus	1óra	-	-	1óra
	b) közösségek szervezésével összefüggő (közgyűlés, szintgyűlés, épületgyűlés) c) egyéni törődés				
Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozás	szakkör, sportkör, rendezvény, verseny, vetélkedő, művészeti	-	1óra	tanuló egyéni érdeklődésétől függően	1óra
Összesen		14óra	1óra		24óra/ csoport

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13–14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

A tanuló köteles részt venni heti:

- 13 órában felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő foglalkozásokon
- 1 órában közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozáson
- 1 órában a kollégium által biztosított lehetőségek közül szabadon választott foglalkozáson

Egy foglalkozási óra időtartama kollégiumunkban 45 perc.

A gyakorlati megvalósítás elvei

A kollégium Pedagógiai programja –az eddigi gyakorlatból kiindulva –rugalmas kereteket kíván biztosítani a csoportfoglalkozások helyi keretrendjében megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához. Ennek alapján:

- biztosítjuk a nevelőtanári módszertani szabadságot és sokszínűséget
- lehetővé tesszük, hogy a kötelező csoportvezetői foglalkozások (a téma és a tartalom, valamint a csoport összetétel figyelembevételével) más logika szerinti (iskolátípusonként, szintenként, épületegységekként) megtartását
- a foglalkozások szükség szerint, átcsoportosíthatók; összevonhatók, tömbösíthetők;
- a csoportfoglalkozásokat legalább heti egy órában kell megtartani, de a heterogén életkorú tanulócsoporthoz lehetőség van több csoportfoglalkozást is tartani;
- megvalósítás időbeni kereteit tevékenységek jellegéhez, tartalmához igazítjuk;
- biztosítjuk a programok, foglalkozások kollégiumon kívüli helyszíneken történő megtartását is, amennyiben az indokolt és/vagy szükséges;
- lehetővé tesszük, hogy a kötelező foglalkozások egy részét –indokolható esetben, előzetes engedélykérés után –a tanulók iskoláikban vagy más hivatalos elfoglaltság keretében teljesíthessék;
- támogatjuk azokat a törekvéseket, amelyek külsős szervezetek, civil közösségek, társadalmi, kulturális intézmények bevonásával segítik a tanulói aktivitás kibontakozását;
- A pedagógiai programban szereplő tartalmak és módszerek keret jellegűek. Az egyes témakörökhöz rendelt témák, fejlesztési célok, tartalmak, módszerek minden tanulócsoporthoz kötelező elvárásként értendők, de a célkitűzés szintjének, valamint a tartalmaknak és a módszereknek igazodnia kell a csoport tagjainak érdeklődéséhez, a tanulók felkészültségéhez;

- Kollégiumunk mindig az adott személyi feltételekhez igazítottan tudja lefedni tartalommal az egyes nevelési területek megvalósítását jelentő tevékenységeket. A pedagógus állományban bekövetkezett változások egyúttal jelenthetik a kollégium helyi tantervében leírt kollégiumpedagógiai módszerek és tematizált tartalmak módosítását, módosulását.

6.3. A témakörök szerinti foglalkozási tervek

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje meg – és előbb pedagógus segítségével, majd önállóan alkalmazza – a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokhoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudja szervezni idejét, tevékenységeit.
- Alakuljon ki megfelelő szövegértő olvasás, sajátítsa el az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.
- Legyen képes a tanultakról rövid tartalmi ismertetést készíteni, és erről szóban vagy írásban beszámolni.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	5-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	4	3	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei	Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket. Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.					

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.
- Legyen tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.

- Képes legyen az életkornak megfelelő erkölcsi választásokra.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássza be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük. Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.					

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat.
- Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje meg az adott település kultúrtörténetét, hagyományait, jellegzetességei
- Ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek élnek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.					

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Értse a kötelezettségek és a jogok egymásra gyakorolt hatását.
- Láss be, hogy a jog a társadalmi élet nélkülözhetetlen szabályozó eszköze.
- Legyen tisztában a demokrácia fogalmával, ismerje fel jelentőségét a közösségben, az emberi társadalomban.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.
- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).

Programterv

Évfolyam	5-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	2	2	2	1	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. Szerepjátékokon keresztül értsük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.					

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Legyen képes személyiségjegyeit, tulajdonságait, képességeit felismerni.
- Értse, hogy tevékenységével tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért.
- Lássa be, hogy szükség van az alapvető magatartási szabályok betartására.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció	Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.					

6. A családi életre nevelés

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje a család szerkezetét, működését, valamint a különféle szerepeket és szabályokat a családi közösségben.
- Képes legyen felismerni és megfelelő módon kezelni, értelmezni a családban előforduló különböző konfliktusokat.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban	Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a hagyományos családi közösségben. Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban. Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.					

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Legyen tisztában az egészségtudatos életmód jelentőségével.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás.
- Ismerje a különféle egészségkárosító szereket és a szenvedélybetegségeket.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.					

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Jelenjen meg a tanuló személyiségében a szolidaritás érzése.
- Legyen érzékeny mások helyzetére iránt.
- Alakuljon ki az összetartozás érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	5-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés	Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.					

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Váljon érzékenyvé környezete állapota iránt és legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére.

- Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését és jöjjön létre benne készített környezet értékeinek megőrzésére.
- Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények, környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások és legyen motivált a környezet védelmét célzó közös cselekvésre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.
- Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	5-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát. A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában. Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.					

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Tudatosuljon a diákokban a pálya és a személyiség valamint a képességek és az adottságok összhangja.
- Tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, ergonómiai elvárásait, jellemzőit.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- tevékenységek és szakmák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek	Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit. Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.					

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Legyen tisztában az otthoni pénzügyi lehetőségekkel, korlátokkal.
- Tanulja meg a különféle pénzkezelési technikákat.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	5-8	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a gazdaság működésének alapjai	A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttétel stb.). Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.					
- a családi gazdálkodás						
- munka, fogyasztás és gazdálkodás						
- pénzügyi technikái						
- vállalkozás és kockázat						

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Tudjon különbséget tenni a médiatartalmak között.
- Ismerje a reklám szerepét, jelentőségét, előnyeit és veszélyeit.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki a mérlegelő gondolkodás a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.

- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

7. Ünnepek, megemlékezések rendje, kollégiumi hagyományok ápolásával

kapcsolatos feladatok

Az intézmény hagyományainak ápolása, jó hírének megőrzése, a kollégiumi közösség minden tagjának joga és kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos teendőket, időpontokat, felelősöket az nevelőtestület jelöli ki, jelzi az éves munkatervben. A kollégiumi rendezvényeken a tanulók az elkészített beosztás alapján kötelesek részt venni.

Ünnepek:

- tanévnyitó ünnepség
- tanévzáró ünnepség
- törvény által meghatározott emléknapok: az Aradi vértanúk (október 6.), a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai (február 25.) a holokauszt áldozatai (április 16.), a Nemzeti Összetartozás Napja (június 4.), a március 15-ei és az október 23-ai nemzeti ünnepek

Az iskola fenntartója a Budapesti Zsidó Hitközség, így iskolánk természetesen a zsidó ünnepeket is figyelembe veszi.

Rosh Hásáná, zsidó újév. A kétnapos ünnepen az ember teremtetésének 5781-ik évfordulójára emlékezünk. Ezzel a két nappal veszi kezdetét a tíz bűnbánó nap, melynek betetőzése **Jom Kipur**, az Engesztelőnap, melyen 25 órát böjtölünk, bűneinket bánjuk, és megtérést gyakorlunk, tehát semmilyen örömhöz köthető dolgot nem végezhetünk. Ezen az ünnepen a böjtölés mellett a **Szombat** ünnepének tilalmait is be kell tartani. Majd következik az önfeledt öröm ideje, a **Szukkot**, a sátoros ünnep, melynek utolsó napján **Smini Áceretet** ünnepeljük, amellyel lezárjuk az őszi nagyünnepi kört. Másnap azonban még megünnepeljük a Tórát, **Szimchát Torá** ünnepén. Eddig a tórai ünnepekről esett szó, amikor nem dolgozunk, azonban vannak még olyan ünnepeink is, ahol bár dolgozunk, de ünnepelünk. **Hanuka**, a fény ünnepe, ahol arra a csodára emlékszünk vissza, mikor a Szentélyben egy napnyi olaj nyolc napig égett. **Tu bisvát**, a fák ünnepe, ahol a fákat, a termést és a természetet ünnepeljük. Ezt követi

Purim ünnepe, ahol a perzsa uralom alatt élő zsidó közösség megmenekülését ünnepeljük lakomával, álarcokkal és jelmez viselésével. Tavasszal beköszönt ránk még két tórai ünnep: **Peszách**, a szabadság ünnepe, ahol az egyiptomi kivonulásra emlékszünk vissza és **Sávuot**, a hetek ünnepe, ahol a Szináj-hegyen történő Tóraadásról emlékezünk meg.

Fakultatív programok:

- judaisztika óra (zsidó kultúra, vallás, hagyományok és történelem)
- héber, kínai és olasz nyelvoktatás
- zsidónegyed séták
- részvétel önkéntes és jótékonyági kezdeményezésekben (+ 1 szendvics program, MAZS Alapítvány)

A fenti programokról tanulóink havi hírlevelek útján értesülnek, melyekben tájékoztatást kapnak további hagyományőrző rendezvényekről is (pl. Élet menete).

8. Záradék

A pedagógiai program tükrözi a vállalt nevelési célokat, megfeleltetve a dokumentumot a mindenkor hatályos törvény által előírt kötelezettségeinek.

A pedagógiai programot elfogadása után nyilvánosságra kell hozni a szülők és tanulók részére hozzáférhetővé kell tenni. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el.

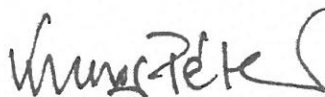
A pedagógiai program módosításra kerül:

- valahányszor törvény írja elő,
- nevelőtestületi kezdeményezésre, amennyiben jelentősen módosulnak valamely, nevelési területtel kapcsolatos elképzelések,
- az intézmény feladatellátást jelentősen módosító fenttartói döntések.

A kollégium a jelen szabályzat elkészítésének időszakában szülői szervezet és diák önkormányzat nem működik.

A fenntartó 2021. május 26-án hagyta jóvá a jelen szakmai programot.

Budapest, 2021. május 27.

dr. Kunos Péter
a Budapesti Zsidó Hitközség
ügyvezető igazgatója

Salusinszky András
a Budapesti Zsidó Hitközség Dávid Király Kollégium
igazgatója

